

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. de heer Hugo de Jonge
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Referentienummer
U190215/BZ.12

Behandeld door
JM/EBV

Datum
15 mei 2019

Betreft
Wet Zorg en Dwang

Geachte heer De Jonge,

De aandacht voor de individuele ontplooiing van mensen in onze maatschappij neemt toe. Ook als ze zorg nodig hebben, soms een leven lang zoals voor mensen met een verstandelijke handicap. Dat vraagt om een cultuuromslag en meer persoonsgerichte zorg. Daaraan wordt gewerkt in grote programma's zoals Thuis in het verpleeghuis, Waardigheid en trots op locatie en de Kwaliteitsagenda gehandicaptenzorg. De huidige Wet Bopz regelt vrijheidsbeperking maar stamt uit een tijd met veel minder aandacht voor het individu. De nieuwe Wet Zorg en Dwang past veel beter bij deze tijd, omdat die wet uitgaat van de vrijheid van mensen.

Wij - als gezamenlijke cliënten- en patiëntenorganisaties - zien de Wet Zorg en Dwang als een essentiële bouwsteen om de gewenste cultuurverandering in de zorg tot stand te brengen. Er wordt al heel lang over deze wet gepraat. Uitstel van de wet lost niets op. Een cultuuromslag vergt tijd en is niet in één keer gerealiseerd. Maar die omslag komt alleen tot stand als we zo snel mogelijk beginnen. Door alleen te praten over de wet lossen we de dilemma's die zich in de praktijk voordoen niet op. Daarom zijn we blij met uw plannen om de wet Zorg en dwang per 1 januari 2020 in te voeren.

Natuurlijk hebben wij ook zorgen. Onze grootste zorgen betreffen de impact van de wet voor de mensen die thuis wonen, namelijk mensen met een beperking (lichamelijke of verstandelijke) en/of mensen met dementie (zie ook bijlage 1). Echter de voortgaande discussie over de wet en uitstel van de invoering hinderen wat ons betreft het gesprek en de praktische oplossingen voor vrijheidsbeperking thuis. Door invoering van de wet wordt de praktijk thuis zichtbaar en komt de aandacht vrij voor verbetering van de thuissituatie achter de voordeur.

**alzheimer
nederland**

Referentienummer
U190215/BZ.12

Datum
15 mei 2019

Pagina
2 van 3

Wij vinden het belangrijk dat de Wet Zorg en Dwang dan ook volledig op 1 januari 2020 ingevoerd wordt. Tegelijkertijd vinden we dat er zo snel mogelijk een overzicht moet komen welke aandoeningen onder de wet vallen. En vinden we het van belang dat de aanpassingswet zo snel mogelijk aangenomen is. We pleiten voor een zeer zorgvuldig invoeringstraject, zodat het mogelijk is binnen en tussen organisaties te leren. Wij dragen daar graag aan bij. Mocht u vragen hebben over ons standpunt dan komen wij het graag toelichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Alzheimer Nederland,
Iederin
Het LSR
Kansplus
KBO-PCOB
LFB
LOC Waardevolle zorg
Patiëntenfederatie Nederland

CC Vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport Tweede Kamer

alzheimer
nederland

Referentienummer
U190215/BZ.12

Datum
15 mei 2019

Pagina
3 van 3

Bijlage 1: Vrijheidsbeperking in de thuissituatie bij dementie

Eén op de drie mensen met dementie thuis krijgt te maken met vrijheidsbeperking. Juist in de thuissituatie gaat dit gepaard met dilemma's over vrijheid en veiligheid bij mantelzorgers en zorgprofessionals. Enerzijds willen we zoveel mogelijk vrijheid geven aan de persoon met dementie, maar tegelijkertijd moeten we ook zorgen voor zijn of haar veiligheid en die van de omgeving. Het gaat bijvoorbeeld om de deur op slot doen, spullen verstoppen, het gas afsluiten of medicatie toedienen zonder medeweten van de persoon met dementie. Uit het onderzoek blijkt dat de inzet van vrijheidsbeperking in de thuissituatie nu vaak onzorgvuldig gaat. Vrijheidsbeperkende maatregelen worden vaak niet met de persoon met dementie besproken en ook niet altijd met de mantelzorger. Mantelzorgers met een thuiswonende naaste voelen zich vaak belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van vrijheidsbeperkende maatregelen. Maar liefst één op de vijf mantelzorgers is het niet eens met de zorgverleners over het toepassen van de vrijheidsbeperkende maatregelen bij de naaste. Mensen hebben behoefte aan de Cliëntenvertrouwenspersoon.

Bron: [In gesprek over vrijheidsbeperking; onderzoek naar de ervaringen van mensen met dementie en mantelzorgers met vrijheidsbeperking in de zorg in het kader van de nieuwe Wet Zorg en Dwang, Alzheimer Nederland, december 2018.](#)